

Asia: VN/7196/2021

Lausuntopyyntö naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä, tapon syyteoikeuden vanhentumista ja lapsensurman kumoamista koskevasta HE-luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomista koskevat kommentit ja huomiot

Väestöliitto kiittää mahdollisuudesta lausua naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomista koskevaan valmisteluun. Väestöliitto tukee tätä ehdotusta, jonka tavoitteena on vahvistaa naisten ja tyttöjen hengen ja terveyden suojaa sekä heidän ruumiillista koskemattomuuttaan ja seksuaalista itsemääräämisoikeuttaan. Sukuelinten silpominen on nykyisin kriminalisoitu pahoinpitelyn tunnusmerkistöjen mukaan ja tekoja on pyritty ehkäisemään koulutuksen ja viestinnän avulla. Näillä keinoin ei ole saatu silpomisia poistetuksi. Uudistus lisää tietoisuutta naisten seksuaali- ja lisääntymisterveydestä ja -oikeuksista ja konkretisoi sitä, että tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen ei ole Suomessa hyväksyttävää.

Lakiesityksen mukaan myös lievin silpomismuoto, sunna, kriminalisoitaisiin Suomessa. Tämä vahvistaa tasa-arvon ja seksuaalioikeuksien toteutumista ja on linjassa EU:n, YK:n ja muiden kansainvälisten linjausten kanssa. Lisäksi intersukupuolisten lasten osalta esitys on linjassa YK:n ohjeistuksen kanssa. Kosmeettisesta syystä ei saa leikata, ennen kuin lapsi itse ymmärtää mitä tehdään.

Yleisesti ottaen muutosten myötä Suomen lainsäädäntö tulee vastaamaan paremmin pohjoismaista lainsäädäntöä sekä on paremmin linjassa kansainvälisten linjausten ja sopimusten kanssa.

2. Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen valmistelua koskevat kommentit ja huomiot

Valmistelua koskeva sääntely on tarpeen muun muassa, jotta ulkomailla tapahtuvaksi aiottua silpomista voitaisiin ehkäistä ja siihen puuttua valmisteluvaiheessa.

3. Rikosoikeudellista vanhentumista koskevat kommentit ja huomiot

Esitettävät muutokset ovat kannatettavia ja selkeyttäviä.

4. Lapsensurmaa koskevat kommentit ja huomiot

Ehdotuksen tarkoituksena ei ole muuttaa rangaistuskäytäntöä nykyiseen nähden. Ehdotukseen ei ole huomautettavaa.

5. Kommentit ja huomiot esitysluonnoksen johdosta muihin lakeihin tehtäviin muutoksiin

Muutokset ovat kannatettavia ja selkeyttäviä.

6. Muut esitykseen liittyvät kommentit ja huomiot

Muutoksista tulee selkeästi viestiä ja kouluttaa ja olisi erittäin tärkeää, että tasa-arvo- ja seksuaalioikeuskysymykset tuodaan esiin jo kotoutumisvaiheessa. Väestöliitto toteuttaa sisäministeriön hallinnoimaa AMIF-hanketta, joka keskittyy tasa-arvoon ja seksuaalioikeuksiin kotoutumisvaiheessa olevien maahan muuttaneiden kanssa. Hankkeessa kehitetään koulutusmoduulia, joka on kotoutumiskoulutuksessa osana yhteiskuntaorientaatiota. Tähän kuuluu yhtenä osa-alueena tämä tematiikka. Olemme luomassa/tuottamassa tästä aiheesta ammattilaisille suunnattua koulutusvideota, ja sen on määrä valmistua vuoden 2024 aikana. Teemme tätä yhteistyössä THL:n asiantuntijoiden kanssa.

Väestöliitto ry
Eija Koivuranta